

ODPOWIEDŹ NA PETYCJĘ

Znak sprawy:

Osoba do kontaktu:

Sposób kontaktu:

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na petycję z 2 lipca 2025 r. w sprawie czarnego rynku przeszczepów włosów i nielegalnie działających placówek medycznych proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Rzecznik Praw Pacjenta dostrzega zagrożenia płynące z leczenia i diagnozowania chorób przez osoby bez uprawnień, stąd też obecnie procedowany we współpracy z Ministerstwem Zdrowia projekt zmian w prawie. Podstawowym celem projektu jest m.in. przeciwdziałanie działaniom szkodliwym i niebezpiecznym dla zdrowia oraz życia ludzkiego, których źródłem mogą być zarówno praktyki podmiotów wykonujących działalność leczniczą, przede wszystkim przez udzielanie świadczeń zdrowotnych niezgodnych z aktualną wiedzą medyczną, jak i podmiotów lub osób niewykonywujących zawodu medycznego i działalności leczniczej, udzielających świadczeń zdrowotnych lub oferujących metody pseudomedyczne, paramedyczne, ale którym przypisywane są właściwości zgodnego z aktualną wiedzą medyczną świadczenia zdrowotnego.

Istotnym komponentem projektu ustawy są propozycje regulacji odnoszące się do praktyk pseudomedycznych, tj. działań i zachowań wysoce szkodliwych społecznie i niebezpiecznych dla zdrowia ludzkiego, które obecnie nie są odpowiednio zabezpieczone instytucjonalnie. W ramach nich wyróżnione zostały m.in. podejmowane działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia przez osobę niewykonywającą zawodu medycznego i nieposiadającą uprawnień, czy też kwalifikacji do podejmowania tego rodzaju działań, a także oferowania lub stosowania metod, które nie są świadczeniem zdrowotnym, a którym przypisuje się właściwości lecznicze. W omawianym przypadku nie można mówić o zachowaniu jakichkolwiek standardów, czy wymogów fachowych lub sanitarnych. Tego rodzaju działalność należy określić jako skrajnie szkodliwą i niebezpieczną.

Należy wskazać, że zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 1 pkt 2 i 10 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 450, z późn. zm.) przez:

- 1) świadczenie zdrowotne rozumie się działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania;
- 2) osobę wykonującą zawód medyczny rozumie się osobę uprawnioną na podstawie odrębnych przepisów do udzielania świadczeń zdrowotnych oraz osobę legitymującą się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ww. ustawy działalność lecznicza polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych. Świadczenia te mogą być udzielane za pośrednictwem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.

Pacjentem zaś, w świetle art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy, jest osoba zwracająca się o udzielenie świadczeń zdrowotnych lub korzystająca ze świadczeń zdrowotnych udzielanych przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych lub osobę wykonującą zawód medyczny.

W kontekście powyższego nie budzi wątpliwości, że podejmowanie działań służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia w ramach świadczeń zdrowotnych jest zarezerwowane wyłącznie dla osób wykonujących zawody medyczne i w ramach działalności leczniczej.

Jednocześnie należy wskazać, że celem proponowanych rozwiązań w ww. zakresie jest poprawa bezpieczeństwa polskich pacjentów, w tym przez ograniczenie stosowania u nich metod niesprawdzonych, niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia, bądź leczenia i diagnozowania chorób przez osoby bez stosownych uprawnień.

Odnosząc się zaś do zgłoszenia w zakresie praktyk stosowanych przez podmiot leczniczy: Vatanmed Clinic Poland spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, tutejszy organ podejmie stosowne działania celem ustalenia, czy działania ww. placówki naruszają zbiorowe prawa pacjentów. W przypadku stwierdzenia uchybień Rzecznik Praw Pacjenta nakaże ich wyeliminowanie i będzie monitorował wykonanie tej decyzji przez placówkę.

Z upoważnienia Rzecznika Praw Pacjenta
Jarosław Fiks
Dyrektor Generalny
Biura Rzecznika Praw Pacjenta
/Podpisano elektronicznie/